

Mintha **betont** kellene **szántani**

A szárazság miatt csontkemények a szántófieldek Hargita megyében

• A kitartó csapadékhiány miatt olyan keményre szikkadt a talaj Hargita megyében, hogy a gazdák nem tudják felszántani a fieldek egy részét. A minden ősszel megmunkált szántóterületeknek idén csak a negyedét tudták megművelni a gazdák, azokat is csak jelentős idő- és üzemanyag-többlet ráfordításával, azonban ez mind kárba vesztet: ha nem enyhül a csapadékhiány, nem hajtanak ki az elvetett őszi gabonák magvai.

SZÉCHELY ISTVÁN

„Valahogy, nagy nehezen fel lehet szántani, de szakad el minden. Már hegesztettünk, de nem tudjuk, hogy meddig megy újra. Üzemanyagból is legalább negyven százalékkal több kell” – hasonlította össze az idej helyzetet az átlagos évekkkel Gergely Levente. Az éppen őszi szántást végző gazda elmondta, nemcsak jelentős üzemanyag-többletet, de a szokásosnál mintegy negyven százalékkal több időt is igényelnek az őszi szántófieldi munkálatok idén. Sorra szakadnak el az alkatrészek, ez sem tudni, meddig bírja még – mutatott a traktoreke egyik karját rögzítő, jócskán meggörbült vas-tag csavarra, amelyet láthatóan a rendkívül nehéz szántás okozott. A ptyókaföldeket még csak-csak meg lehetett művelni, de az olyan tarlós területeket, mint amelyen éppen dolgozik, alig lehet felszántani, pedig a reggeli harmat kicsit meg is lágyította – magyarázta a gazda. „Az ekétől is függ. Van, amelyik bele se akad. Amelyik még jó eke, jól működik, az beleakad a földbe” – fűzte hozzá.

Ütvefúróval talán menne

Vannak azonban olyan fieldek, amelyeket semmivel sem lehet megművelni. Azokon a fieldeken, amelyeken idén búzát vagy valamilyen más kalászos növényt termesztettek a gazdák, olyan kemény a talaj, hogy hiába próbálkoznak a

szántással. Az esők miatt aratáskor vizes volt a föld, amit a kombájnok és a többi nehéz mezőgazdasági géplenyomott, és azóta olyan betonkeményre szikkadt, hogy legfeljebb ütvefúróval lehetne megmunkálni – számolt be a tapasztalatokról a nagygazdaságot működtető Varga László. A nyugalmazott agrármérnök éppen beszélgetésünk előtt tért vissza egy sikertelen szántási kísérletről: mintegy egyhektárnyi területet nem tudtak megművelni a munkagépekkel. „A kukoricaföldeket meg tudjuk szántani, de ahol kalászosok voltak, ott a föld úgy meg van taposva, hogy nem tudjuk megszántani. Nem akad bele az eke, ez már tavaszra marad” – fogalmazott a gazda, megjegyezve, négyzetméterenként legalább harminc liter eső kellene ahhoz, hogy a munkálatot még idén el lehessen végezni. Amikor száraz az ősz, mindig gondot okoz a szántás a gazdáknak, de idén olyan szerencsétlenül alakultak a körülmények, hogy szántáskor sok volt az eső, meglágyult a talaj, majd ezt összenyomták a gépek, és megművelhetetlenre száradt a föld – magyarázta a gazda. Neki a földjei jó részét sikerült felszántania még az utolsó kisebb eső előtt, így az abba elvetett kalászosok magvai kihajtottak. Ha kitart a csapadékhiány, a gazda szerint annak jövő tavaszra meglesznek a következményei azok számára, akik csak később tudtak

vetni: nem vagy csak egyenlőtlőenül kelnek majd ki a magvak, ami termés kieséshez vezet. Az időjárás azonban kiszámíthatatlan, behozhatja a lemaradást, hiszen volt már olyan év is, hogy decemberben vetettek, emlékezett vissza a gazda, fel elevenítve az öregek régi mondását, miszerint „aki vet, annak van esélye aratni is”.

„Szakadnak össze a gépek”

A szárazság miatt Hargita megyében idén még a negyedrésze sincs meg-

sonlóra – tájékoztatott Török Jenő. A Hargita Megyei Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatóság vezetője szerint e tekintetben Székelyudvarhely és Székelykeresztúr térségében kissé enyhébbek a gondok, amit itt elvetettek a gazdák, az legalább ki tudott kelni, ugyanis ezeken a területeken néhány hete volt egy 18-20 literes négyzetméterenkénti csapadékhózási eső. Gyergyószék köztes helyzetben van, ott rosszabb a helyzet, mint Udvarhelyszéken, de kedvezőbb, mint Csíkszéken. „Szakadnak össze a gépek, kétszer

„Azokon a fieldeken, amelyeken idén búzát vagy valamilyen más kalászos növényt termesztettek a gazdák, olyan kemény a talaj, hogy hiába próbálkoznak a szántással.

szántva azoknak a fieldeknek, amelyeket a gazdák ősszel meg szoktak művelni. Csíkszereda térségében száz napja nem volt számottevőbb eső, nem is nagyon emlékeznek ha-

több üzemanyag fogy el, de olyan is van, hogy nem akad bele a földbe az eke” – sorolta a szárazság okozta mezőgazdasági problémákat a szakember. Hozáfüzte, ahol a ve-

Szinte lehetetlen megművelni azokat a parcellákat, amelyeken a gazdák idén kalászosokat termesztettek

▲ FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

tésforgóban a burgonyát követte a búza, tehát burgonyaföldet kellett megművelni, majd bevetni, ott nem volt gond, mert ezeket a parcellákat nem kellett szántani, csak felületi munkákat kellett azokon végezni. Máshol azonban nagy gondok vannak, viszont nincs minden veszve, ugyanis megtörténhet, hogy még a napközbeni fagyok beállta előtt lesz eső, és mégiscsak el lehet majd végezni a szántást, illetve kisebb esély arra is van, hogy kora tavasszal lesz erre alkalom. Utóbbi esetben azonban a tél jótékony hatásai nem fognak érvényesülni, márpedig azok felülmúlnak egy géppel elvégzett felszíni földmunkát – sorolta a tavaszi szántás hátrányait Török Jenő.

A csapadékeloszlás idén nem volt a legideálisabb a gazdák számára, ez okozta a legtöbb gondot a fieldeken. A mezőgazdasági szezon elején, májusban szárazság volt, emiatt egyenlőtlen lett a kelés, majd ezt túl sok csapadék követte júniusban és júliusban. A csapadékhiányt azután újabb aszályos időszak követte, augusztustól túl kevés eső esett, vagy egyáltalán nem volt.